

Yusuf Cemil Bey'den bugüne;

Türkiye'de İlmî Polislik

Dünyada delil toplama ve değerlendirme faaliyetlerini kapsayan ve eski tabirle "ilmî polislik" (teknik) hizmetleri 19. yüzyılın ortalarında başlamıştır. Bu konuda söylenebilecek en önemli gelişmeler, 1880'lerde Henry-Galton'un parmak izi tasnifi; Bertillon'un antropometrisi ve fotoğrafı teknik polislik hizmetlerine sokmasıdır. 1910 yılında Edmond Locard Fransa'da ilk adli tıp laboratuvarını açmıştır.

Türkiye'de ise 1899 yılında Bertillon'un antropometrisi kullanılmaya başlanmıştır. 31 Mart Vakası'nda (1909) antropometri kayıtlarının tahrip edilmesiyle bu uygulamadan vazgeçilmiştir. 1910 senesinde Macar asıllı Yusuf Cemil Bey tarafından İstanbul'da Parmakizi Dairesi kurularak, günümüzde kullanılan uluslar arası parmak izi

Olay Yeri İnceleme Şube Müdürlüğü İstanbul ve İzmir illerinde kurulmuştur. 2002 yılı başlarına kadar sadece özel statülü illerde faaliyetine başlayabilen Olay Yeri İnceleme şubelerinin 2002 yılı ortalarında tüm Türkiye'de kurulmaları tamamlanmıştır. Bu tarihe kadar olay yerinde delil araştırma işini, 1930'lu ve 40'lı yıllarda kurulan ve Asayiş Şubelerine bağlı Teknik Bürolar yürütmekteydi. 1990'lı yıllara kadar olay mahallinde bulunabilecek biyolojik ve kimyasal delillerin önemi pek bilinmemekteydi. Olay yeri incelemesi sadece parmak izi araştırması olarak algılanmaktaydı. Olay Yeri İnceleme Şubeleri ise bu anlayışı söne erdirmiştir. Bugün parmak izi araştırması olay yeri inceleme çalışmalarının sadece bir bölümünü oluşturmaktadır. Olay Yeri İnceleme Şube Müdürlükleri kurulduktan sonra faaliyetlerini illerde Emniyet Müdürlükleri, merkezde Asayiş Daire Başkanlığı'na bağlı olarak sürdürmüşlerdir. 15 Aralık 2003 tarihi Türkiye'de ilmî polisliğin dönüm noktasıdır. Bu tarih itibariyle kurumsal bir bütünlüğe de kavuşan ilmî polislik çalışmaları, bir daire başkanlığı çatısında, biri merkez

15 Aralık 2003 tarihi Türkiye'de ilmî polisliğin dönüm noktasıdır. Bu tarih itibariyle kurumsal bir bütünlüğe de kavuşan ilmî polislik çalışmaları, bir daire başkanlığı çatısında, biri merkez olmak üzere 10 Polis Bölge Laboratuvarı ve biri merkezde olmak üzere 82 Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Şube Müdürlüğü ile Türkiye çapında organizasyonunu tamamlamıştır.

tasnif sistemi kullanılmaya başlamıştır. Aynı zamanda 1910, Türkiye'de parmak izi vasıtasıyla bir suçun (cinayet) aydınlatıldığı ilk tarihtir.

1931 yılında Ankara ilinde "Teknik Büro" faaliyete geçmiş ve başta İstanbul olmak üzere zamanla ülkenin diğer vilayetlerinde Teknik Bürolar kurularak yetiştirilen polis memuru ve amirleri buralara gönderilmiştir. (Teknik Büro, Isparta ilinde 1945 yılında faaliyete geçmiştir.)

İlk "Kriminal Labrotuvarı" 1937 yılında kurulan Polis Enstitüsünde okutulan Kriminalistik dersinin eğitimi için kurulan laboratuvardır. Ancak bu bilinen anlamda laboratuvar hizmeti yapmamış; eğitim birimi olarak faaliyetini sürdürmüştür. 1962 yılında İstanbul ilinde "Polis Laboratuvarı" kurulmuş; bugünkü adıyla Kriminal Polis Laboratuvarının kurulması 1969 yılını bulmuştur. "Kriminal Polis Laboratuvarları Dairesi Başkanlığı" uzun bir evrim sürecinden sonra 1977 yılında kurulmuştur. 1987 yılında Ankara'da, 1991 yılında İstanbul'da biyoloji laboratuvarının hizmete girmesiyle DNA analizleri adli olayların çözümünde kullanılmaya başlanmıştır.

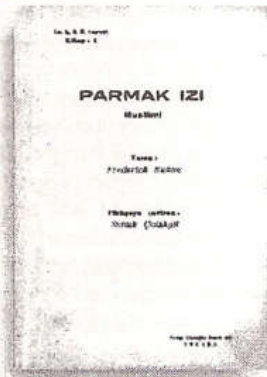
1995 yılına kadar Türkiye'de olay yeri inceleme kavramı fazlaca kullanılmamaktaydı ve olay yeri inceleme kurumsal bir nitelik kazanmamıştı. 1995 yılında ilk kez

olmak üzere 10 Polis Bölge Laboratuvarı ve biri merkezde olmak üzere 82 Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Şube Müdürlüğü ile Türkiye çapında organizasyonunu tamamlamıştır.

Delil toplama ve değerlendirme hizmetleri bir çatı altında birleşmiş olmakla birlikte, bir takım aksaklıklar ve eksikler bulunmaktadır. Bunun için öncelikle delil değerlendirme ve toplama birimleri tek mevzuata bağlanarak, hukuki koordinasyon sağlanmalıdır. İkinci olarak, ilmî polislik hizmetlerinde çalışacak personelin yetiştirilmesi amacıyla örgün eğitim veren bir okul açılmalıdır. Bir adım daha ileri gidilerek Kriminalistik Enstitüsü kurulmalıdır.

Bugün Türkiye'de ilmî polislik çalışmaları, sadece tekniğin suç araştırmasına uygulanmasıyla sınırlı değildir. Kesintisiz devam eden araştırma-geliştirme çalışmalarının yanı sıra dünyadaki son gelişmeler internetten, bilimsel yayımlardan ve etkinliklerden takip edilmekte; anında uygulama alanına sokulmaktadır. Kriminal Polis Laboratuvarları dünyanın seçkin laboratuvarları arasındadır. İlimî polislik daima yükselen bir yıldızdır.

İlklerden...

Parmak İzi Muallimi
Frederick KUHNE (çev: Sadık Çolakgil),
Emniyet İşleri Umum Müdürlüğü
Neşriyatı Kitap: I, Recep Ulusoglu Basımevi,
Ankara, (basım tarihi belli değil).

**Kriminalistik Parmak İzleri ve
Henry-Galton Tam Tasnifi**
Ertugrul KORHAN,
Kardeş Matbaası, Ankara, 1967

**Kriminalistik ve
Suç Yeri İncelemesi**
Ahmet SÖYLEMEZ,
Haşmet Matbaası, İstanbul, 1982